

ANALÝZY ZDROJOVÝCH TRHOV CESTOVNÉHO RUCHU SLOVENSKA

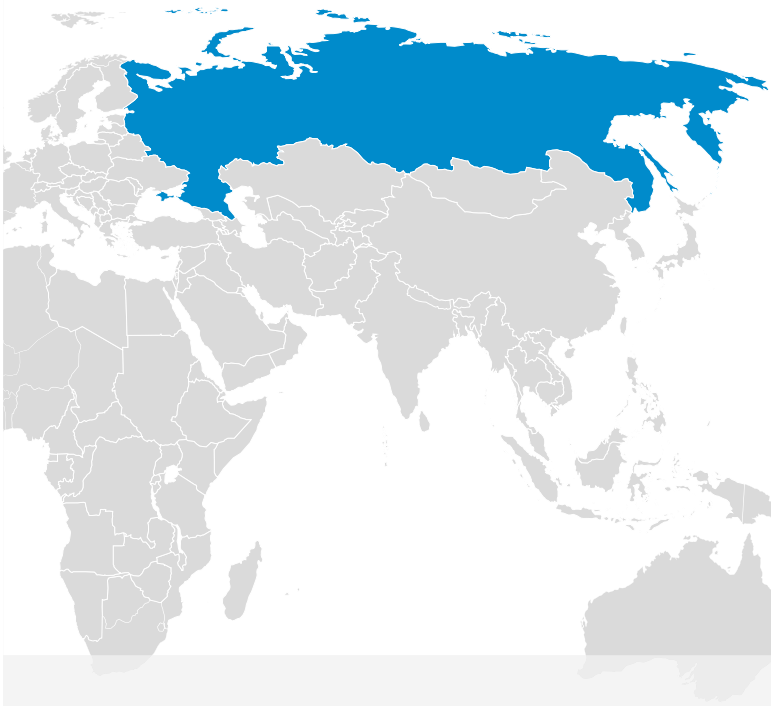
Ruská federácia

2017

Spracoval: ODBOR VZŤAHOV SO ZAHRANIČNÝMI TRHMI

www.slovakia.travel

Ruská federácia

Rozloha
17 125 407 km²

Počet obyvateľov (2017)
146,8 mil.

Medziročný prírastok (2017)
+0,34%

2013 2014 2015 2016

HDP na 1 obyvateľa (v USD)

15 553 14 374 9 503 8 947

Rast HDP (v %)

1,3 0,7 -2,8 -0,2

Inflácia (v %)

6,5 11,4 12,9 5,4

Nezamestnanosť (v %)

5,5 5,2 5,6 5,5

2013 2014 2015 2016

Počet zahraničných ciest s min. 1 prenocovaním (v tis.)

54 069 45 889 34 550 31 659

Výdavky na výjazdový CR (v mil. USD)

53 452 50 428 34 931 23 951

Koeficient atraktívnosti CR Slovenska

0,03%

Ruská ekonomika patrí medzi desať najväčších svetových ekonomík. Podľa nominálnej hodnoty HDP je 10. a 6. v HPD podľa kúpnej sily. Ako jeden z významných zdrojových trhov CR sa umiestňuje v rámci návštevnosti SR v TOP 10 krajín prízjzdového cestovného ruchu Slovenska. Ide o prioritný trh, ktorý sa vyznačuje vysokým trhovým potenciálom.

Cestovateľský profil a dovolenkové správanie návštevníkov

O zatiaľ nevyužitom významnom potenciálnom dopyte v rámci medzinárodného cestovného ruchu z pohľadu Ruskej federácie svedčia výsledky prieskumov, z ktorých vyplýva, že skúsenosť s cestovaním do zahraničia v Rusku má len 25 – 30 % z celkovej populácie. Zahraničné pasy má len 28 % občanov.

Pokiaľ ide priamo o dovolenkové cesty do zahraničia, s tými nemá žiadnu skúsenosť 59 % Rusov, približne 15 % kedysi bolo na dovolenke za hranicami Ruska a okolo 9 % cestuje za oddychom do zahraničia len raz za 2-3 roky. V súčasnosti trávi dovolenku v zahraničí zhruba raz do roka len 5 % Rusov a cca 2 % si ju dopraje 2x a viac ročne. Z pohľadu zdrojových miest predstavujú najväčší podiel v rámci výjazdového CR predovšetkým Moskva (40 % Rusov cestujúcich za hranice), Petrohrad, v poslednom období stúpa intenzita cestovania z veľkých miest ako Jekaterinburg či Novosibirsk a medzi významné zdrojové mestá patria ešte Kaliningrad, Rostov na Done a Samara.

Ruskí dovolenkári, najmä mladá generácia a rodiny s deťmi, silne preferujú destinácie s teplou klímou, kde je možné stráviť letnú dovolenku pri mori. Rusi značne uprednostňujú pobyty s all-inclusive baličkami, resp. chcú mať počas dovolenky všetko zabezpečené, aby sa nemuseli o nič starať, vyžadujú komfort a všetko perfektne pripravené na oddych. Vzdelanejší a skúsenejší cestovatelia sa zaujímajú aj o krásne prírodné scenérie, kultúru, históriu. Radi navštevujú kostoly, hrady, zámky, historické budovy, múzeá, galérie, tiež parky a botanické záhrady.

V prípade Slovenska ruský návštevník pokladá za veľké pozítiva najmä bezpečnosť, dostatok zaujímavých produktov cestovného ruchu, príjemné počasie, výhodnú cenovú ponuku a veľmi príjemné správanie Slovákov k ruským hosťom. V poslednom čase sa do popredia dostáva ešte jeden faktor. V porovnaní s inými krajinami Európy, Slovensko zostáva „nepreplnené“ emigrantmi, tzn. prostredie je z hľadiska vnútornej bezpečnosti oveľa pokojnejšie. Na Slovensku patria, z pohľadu ruského návštevníka, a to najmä v letnom období, medzi obľúbené záujmy najmä pobyt v prírode a národných parkoch, návšteva pamiatok a spoznávanie histórie, rôzne kultúrne podujatia na hradoch či zámkoch a radi navštevujú aj kostoly. Čoraz väčší záujem tiež prejavujú o pobyty v kúpeľoch či termálnych kúpaliskách a to najmä kvôli liečbe či prevencii a relaxu v príjemnom prostredí. Počas zimnej sezóny, a najmä v období pravoslávnych Vianočných sviatkov, vyhľadávajú ruskí hostia na Slovensku ponuky kvalitných lyžiarskych stredísk, ktoré im poskytujú čo najväčší balík služieb vo forme pobytov s all-inclusive službami.

Dôležitými faktormi, ktoré môžu mať vplyv na rozhodovanie ruských návštevníkov pre výber cieľového miesta ich pobytu sú najmä profesionalita poskytovateľa služieb, priateľský prístup k hosťom, dopravná dostupnosť a originálny produkt. Z uvedeného dôvodu je pre udržanie, či zvýšenie atraktívnosti ponuky Slovenska na ruskom trhu nutné prichádzať stále s novými inováciami produktov a následne zabezpečiť ich kvalitnú realizáciu.

Veľký potenciál rastu má aj korporatívny cestovný ruch. V roku 2012 sa začalo cielene pracovať na rozvoji korporatívneho cestovného ruchu v slovenských kúpeľoch, čo viditeľne napomohlo záujmu o kúpele a Slovensko celkovo. Spolupráca v tejto oblasti ponúka nové možnosti – v rámci spoločných programov MDV SR a MK RF je tiež rozvoj spolupráce v korporatívnom CR – prezentácia slovenských kúpeľov pre predstaviteľov ruských štátnych spoločností s následnými ponukami jednotlivých kúpeľov.

Približne **77 %** ruských návštevníkov **na Slovensku** tvoria **turisti**, t. j. hostia minimálne s jedným prenocovaním. Jednodňoví návštevníci (výletníci) predstavujú 6 % a cca 17 % tvoria tranzitné návštevy.

Najčastejšou motiváciou ruských hostí pre návštevu Slovenska je **dovolenka a voľný čas (37 %)**. Pracovná cesta tvorí 24 % návštev a približne 17 % Rusov navštívi Slovenska len počas tranzitu.

Svoj pobyt na Slovensku si **69 %** návštevníkov z Ruskej federácie **plánuje** menej ako dva mesiace pred cestou.

Počas pobytu na Slovensku sa ruskí návštevníci v rámci svojich **aktivít** venujú najčastejšie relaxu (**46 %**), poznávaniu (46%), práci (29%), aktívnemu športovaniu (23%), nákupom (19%) a liečeniu (14%).

Ruský turista si pri návšteve Slovenska vyberá najčastejšie **ubytovanie** hotelového typu nižšej až strednej kategórie s jednou až tromi hviezdčkami, prípadne penzión (**46 %**) alebo luxusnejšej kategórie so štyrmi až piatimi hviezdčkami (28%). Často sa ubytováva aj u rodiny a známych, t. j. využíva bezplatné ubytovanie (11%).

Ako hlavný **zdrojom informácií** pred cestou na Slovensko slúži Rusom najmä predchádzajúca návšteva a vlastné skúsenosti (**31 %**), nasleduje internet (22%) a obchodné zdroje informácií (16%).

Najčastejším **dopravným prostriedkom**, ktorý ruský návštevník využíva pri ceste na Slovensko je lietadlo (**50 %**), nasleduje auto, prípadne motocykel (30%) a vlak (12%).

Väčšina hostí z Ruskej federácie je s pobytom na Slovensku **spokojná (82 %)**, pričom 88 % návštevníkov by si svoj pobyt zopakovalo. Najväčšiu nespokojnosť vyjadrujú Rusi počas

Ruská federácia

svojho pobytu na Slovensku s úrovňou dopravnej infraštruktúry a stavom ciest (12,1%), s úrovňou cien (10%) a tiež s orientačnými tabuľkami a navigačnými systémami (9%).

Vývoj návštevnosti

Príjazdy návštevníkov z Ruskej federácie na Slovensko vykazovali od začiatku tendenciu rastu s priemerným medziročným tempom nárastu približne 15%, okrem rokov 1999, 2001 a 2004, kedy boli zaznamenané výraznejšie prepady návštevnosti. K zmene došlo v roku 2009, kedy vplyvom recesie väčšiny svetových ekonomík došlo k približne 10% poklesu návštevnosti ruských hostí na Slovensku. Tento pokles bol následne kompenzovaný prudkými tempami medziročného rastu v rokoch 2011 a najmä 2013 (medziročne v priemere +24%), kedy návštevnosť Slovenska obyvateľmi Ruskej federácie dosiahla svoje historické maximum 54 471 hostí. V nasledujúcom roku 2014 došlo k 25% poklesu návštevnosti aj v dôsledku vojnového konfliktu medzi Ukrajinou a Ruskou federáciou, označovanom ako Krymská kríza, s čím boli spojené aj medzinárodné opatrenia ovplyvňujúce cestovanie Rusov do zahraničia. V roku 2015 pretrvával pokles návštevnosti z Ruska a v porovnaní s predchádzajúcim rokom prišlo na Slovensko o 28% menej hostí, pričom sa návštevnosť Rusov prepadla na úroveň z pred roku 2011. Aktívny zahraničný cestovný ruch z Ruska mal v roku 2015 1,7% podiel z celkového počtu zahraničných návštevníkov Slovenska, priemerne tu ruskí návštevníci strávili 4 noci. V súčasnosti sa situácia na tomto trhu stabilizovala, zastavil sa pokles návštevnosti a v roku 2016 už bol zaznamenaný nárast návštevníkov o cca 21%, keď sa na Slovensku ubytovalo 35 919 Rusov. Stále však ide o približne 34% pokles oproti najvyššej návštevnosti z roku 2013. Naďalej však pretrváva pokles prenocovaní ruských hostí, keď v roku 2016 strávili v ubytovacích zariadeniach CR na Slovensku o 4,3% menej prenocovaní. Ich pobyt v roku 2016 trval v priemere 2,9 noci. Podiel ruských návštevníkov v rámci zahraničnej návštevnosti Slovenska predstavoval v roku 2016 1,8% pri počte hostí a 2% z pohľadu počtu prenocovaní.

Odhliadnuc od aktuálnych politicko-spoločenských a ekonomických zmien poskytuje Ruská federácia, ako krajina s nezanedbateľným potenciálom, možnosť zvýšenia počtu turistov na Slovensku a ako primárny zdrojový trh má

v budúcnosti potenciál zaujať významnú pozíciu v príjazdovom cestovnom ruchu Slovenska.

Analýza ubytovacej štatistiky identifikuje základné atribúty návštevnosti Slovenska z pohľadu Ruskej federácie ako vysielajúcej krajiny príjazdového CR. Z geografického hľadiska je najvyhľadávanejším regiónom Rusov na Slovensku, podľa počtu ubytovaných hostí, Bratislavský kraj s podielom 55%, ktorý je nasledovaný Žilinským (12%) a Prešovským krajom (11%). Najviac svojho voľného času počas pobytu na Slovensku, t. j. najviac prenocovaní, trávia ruskí návštevníci takisto v Bratislavskom kraji (38%), nasleduje Žilinský (17%) a Trnavský (15%) kraj. Z konkrétnych cieľových destinácií má najvyššiu návštevnosť Bratislava (54%), Poprad (7%), Košice (5%) a Piešťany (4%). Z pohľadu počtu prenocovaní má najvyšší podiel takisto Bratislava (37%), nasledujú Piešťany (13%), Poprad (7%) a Liptovský Mikuláš (6%).

V priebehu roka cestuje na Slovensko 27% ruských hostí v letných mesiacoch a 26% v zimnom období. Z pohľadu prenocovaní a času stráveného na Slovensku tvorí 28% prenocovaní Rusov v zimných mesiacoch a 26% v letnom období. Najnavštevovanejším mesiacom bol v roku 2016 január (4 157 hostí).

Pri výkonoch ubytovacej štatistiky CR je však nutné uviesť, že nemajú 100% vypovedaciu hodnotu, keďže množstvo ruských návštevníkov prichádza na Slovensko individuálne za účelom návštevy rodinných príslušníkov, priateľov, príbuzných a známych (10%), prípadne využívajú tzv. bezplatné ubytovanie (10,9%), a tým ich pobyt na Slovensku nie je oficiálne evidovaný v rámci štatistických ukazovateľov ubytovacích zariadení CR podliehajúcich vykazovacej povinnosti.

Odporúčané produktové línie

- zimný cestovný ruch - zimné športy, zábava v zime
- kultúrny a mestský cestovný ruch – mestá a kultúra, kultúrne dedičstvo, zážitková gastronómia
- kúpeľný a zdravotný cestovný ruch – zdravie a wellness
- letný cestovný ruch - hory a turistika, voda a zábava
- kongresový cestovný ruch - MICE

Zdroje informácií

1. Štatistický úrad Slovenskej republiky: www.statistics.sk
2. EUROSTAT, <http://ec.europa.eu/eurostat>
3. The World Fact Book, Central Intelligence Agency, <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook>
4. UNWTO – World Tourism Organisation: www.unwto.com
5. <http://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>
6. <http://www.tradingeconomics.com>
7. <http://www.focus-economics.com/countries>
8. OECD Data: <https://data.oecd.org>
9. European Commission: <http://ec.europa.eu>

Charakteristika návštevníkov

Motív návštevy (v 2016)

dovolenka, voľný čas	37,0%
pracovná cesta	24,1%
tranzitná návšteva	16,6%
zdravotný alebo liečebný pobyt	9,3%
návšteva príbuzných	7,7%
štúdium, študijný pobyt	2,7%
náboženstvo, púť	2,1%
nákupy	0,4%

Vykonávané aktivity (v 2016)

relax	45,7%
poznávanie	45,6%
práca	29,3%
aktívny šport	22,6%
nákupy	18,6%
liečenie	13,7%
návšteva rodiny	10,0%
iné aktivity	1,9%

Spôsob dopravy (v 2016)

lietadlo	50,0%
auto, motocykel	29,6%
vlak	11,7%
autobus	7,8%
bicykel	0,4%
pešo	0,3%
loď	0,2%

Typ ubytovania (v 2016)

hotel, motel, botel 3* a 2* a 1* a penzión	45,5%
hotel, motel, botel 5* a 4*	28,4%
bezplatné ubytovanie	10,9%
turistická ubytovňa	4,3%
ubytovanie v súkromí	3,4%
apartmánové domy	2,3%
camping a iné hromadné ubytovanie	1,9%
iné ubytovanie	1,7%
chata, chatová osada	1,6%

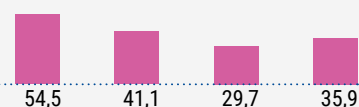
Zdroj informácií (v 2016)

predchádzajúca návšteva Slovenska	31,0%
internet	21,7%
obchodné zdroje informácií	15,6%
rodina, priatelia, známi	12,9%
informácie poskytované cestovnou kanceláriou alebo agentúrou	11,7%
noviny, televízia, rozhlas alebo iné médiá	4,5%
pred cestou som nemal/a žiadne informácie	2,6%

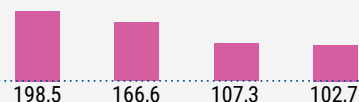
2013 2014 2015 2016

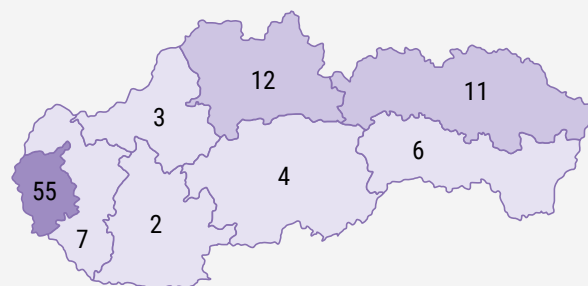
Počet návštevníkov (v tis)

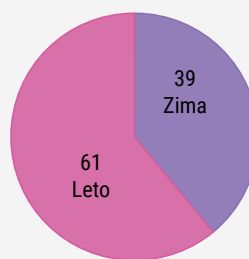
Počet prenocovaní (v tis)

Návštevnosť krajov (2016 v %)

Sezónna návštevnosť (2016 v %)

Zima

(zimné aktivity na Slovensku
– JAN, FEB, MAR, NOV, DEC)

Leto

(letné aktivity na Slovensku
– APR, MAJ, JUN, JUL, AUG,
SEP, OKT)

Priemerný výdavok na osobu a pobyt na Slovensku 2016 480 EUR

Priemerný výdavok na osobu a na jeden deň 2016 72 EUR